UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Duodecim circumstantiæ notantur in Iona, & omnes plenæ mysterijs, quibus Christi Resurrectio significetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-53092

Visual Library

Lazarum, ſed fidem omnium ſuſcitauit Dominus. Quod ſi tu credas cum legis mens quoque tua, qua mortua fuerat in illo Lazaro reuixiſſet. Si quod Dominus alium ad auras reuocanit argumentum fuerit adeo efficax ad fidem diuinitatis eius confirmandam, quale futurum eſt illud, ſi ſeipſum reſuſcitauerit, hoc etenim diuinæ tantum vt proprium ſeruatur omnipotentiæ: vt cras latiùs dicendum.

§. 3. Duodecim circumſtantiæ notantur in Iona, & omnes plenæ myſterijs, quibus Chriſti Reſurrectio ſignificetur.

7 QVando Chriſtum acceſſerunt ſignum poſtulaturi concluſiuum ad fidei ſuæ quam prædicabat, confirmationem: nedum illud Chriſtus ſua comprehendit Reſurrectione, illam vt ſupremum proferens ſignum, ſed inſuper illam voluit proponere deſcriptam in hiſtoria Ionæ. Illam igitur expendamus vt propoſitæ ſeruiat hodiernæ feſtiuitati. Tru-tinauit Euthymius & melius illo D. Aug. factum illud Ionæ non fuiſſe fortuitum, ſed datâ opera atque ex induſtria, ſi Deum ſpectes, vt per illud ſignificaretur & deſcriberetur Chriſti Domini noſtri Reſurrectio, eo modo quo pictor matronæ cuiuſdam delineans imaginem vel Regis in linteo quod ea tantum ratione fit vt ipſum repræſentet. Docuit D. Aug. quod Dominus noſter voluerit opera Chriſti tanto ſplendore deſcribere, vt illi ſatis non fuerit, quòd illa Prophetæ verbis prædice-rent; ſed etiam operibus delinearent: tunc enim aliquid apte proponitur intelligendum, quando verbis eiuſdem propoſita veritas deſcribitur & quaſi in exemplo opere aliquo confirmatur. Vnde dicit præfatus Doctor duo eſſe genera Prophetarum: quidam verbis prophetârunt, quales fuerunt quos communiter vocamus Prophetas, qui vaticinia ſua ſcriptis tradiderunt: alij qui operibus fa-ctiſque prophetârunt, in figuris & ſtratagematibus præludentes quæ Chriſtus erat in veritate perfecturus, ſicut Patriarchæ ſuis facinoribus Chriſti præcurrerant facinora inſigniora. Non minus opere propheta uit Iſaac Chriſti ſacrificium, voluntariâ ſua obedientia ſuper altare, quam Iſaias illis verbis: *Oblatus eſt, quia ipſe voluit.* Et hoc Deo proprium eſt, inquit D. Tho. efficere vt nonnulla ſuccedant in mundo, tantum vt ſigna ſint & figuræ eius quod per illa ſignificare intendit.

Talis fuit, interprete Euthymio, Ionas, nec opus erat vt ille diceret hoc, quandoquide ſatis euidenter ipſe Dominus declarauerit, vocans hiſtoriâ Ionæ *Signum*; etenim omnibus notum eſt eſſentiam ſigni, & rationem ac motiuum cur fiat, eſſe tantû ſignificare & repræſentare. Cum autem Reſurrectionis Dominicæ myſterium adeo ſublime ſit & profundum, illud voluit prius adumbrare & deſcribere: & cum Deus ipſe huius pictor fuerit, qui colores nouit, prout vult, imagini appingere, talis illa prodijt in lucem, vt paucæ ſint quas magis admiremur. Opus hoc Ionæ à duodecim commendatur circumſtantijs iiſque ſingularibus. Prima: quòd contra nauim quâ vehebatur adeo ſæua ſurrexerit vndarum tempeſtas, vt eam tota non poſſet amouere nautarum induſtria, preces quamuis, vota funderent & orationes: nec non in mare quælibet onera deijcerent, in hoc tantû ſalus eius pependit, quod Ionas maris fluctibus traderetur abſorbendus. Secunda: hoc concluſum fuiſſe & determinatum omnium ſuffragijs in concilio cœleſti; nam ita ſtatuit Deus: & in concilio nautæ; etenim conuenerunt nautæ, vnanimo & ipſius Ionæ in calculo conſentiente. Tertia: ipſa proiectio Ionæ in pelagus adeo fuit illi voluntaria, vt ipſe ſe traderet eorum manibus eijciendum, diceretque: *Tollite & proijcite me in mare.* Quarta: Ionas eiectus, & hinc inde maris fluctibus abreptus breuiſſimo tempore grauem ita paſſus eſt tempeſtatem quantam omnes perferunt qui mari demerguntur, ex eo quod vndarum vi nunc aſcendant, nunc deſcendant: modo ab hac modo ab altera aquarum vnda tranſuerſum rapiantur, quod mihi perſuadeo ab eo ſignificatum fuiſſe his verbis: *Omnes gurgites tui, & fluctus tui ſuper me tranſierunt. Gurgites* ſunt vortices & volumina ab aquis excitata: *Fluctus* ſunt vndæ quæ hinc inde rapiunt & impellunt. Nota verbum illud *Omnes*, id eſt mille vortices, mille me aquarum volumina per maris profunda traijciebant, mille me iactabant vndæ, & quaquauerſum agebant: vnde irruit in me quidquid maris tempeſtas ſolet excitare turbulenta. Dico prætereà illud con-

II. Duodecim notantur circumſtâtiæ in Iona. Prima.

Secunda.

Tertia.

Ionæ 1. 12.

Quarta.

Ionæ 2. 4.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

contigiſſe tantillo temporis ſpatio vt ſancti dicere potuerint quòd quam primùm Ionas mari iniectus fuit, ſtatim à ceto deuoratus ſit, licet realiter antequam deuoraretur, prædicta ſuſtinuerit. Nec vacat myſterio gurgites illos, fluctuſque decumanos vocari gurgites vndaſque Dei: *Gurgites tui fluctus tui*: nullus etenim excitatus eſt fluctus qui Ionam ad ima deprimeret, nec procella quæ virum in diuerſa raperet, aut quaquauerſum iactaret, quæ ab ipſo Deo non fuiſſet determinata.

Quinta

Quinta: quod excitata hac vndarum tempeſtate, multæ caput illius iunci cooperuerint. Hoc verbis illis ſignificat: *Pelagus operuit caput meum*: vbi in Hebræo vox legitur *Zuph* quæ iuncum ſignificat, vnde alij tranſtulerunt: *Iuncus operuit caput meum* & licet auctor quidam modernus rideat hoc vt fabulam, eo quod arbitretur, nullum his fuiſſe tempus: quandoquidem in momento Ionas ſit à balęna deuoratus: ſed cum ad hæc tempus fuerit, ſicut dictum eſt, non eſt quod de illo dubitemus & facile hoc erat, quandoquidem ibi ad oram maris præſertim vbi Ionas nauem aſcendit multi iunci marini naſcantur: nam cum tempeſtas adeo grauis eſſet, illos fluctus deiecerunt, & ventorum impetus detulerunt ſuper caput Ionæ, vel ſi placet, manus ſupremi illius pictoris qui noſtra per illum myſteria delineabat. Atque In hoc concludo, quamuis nulla ſit ratio quæ hoc euidenter conuincat pro hebraizantibus, tamen Chriſtiana hoc concedit pietas, cum verba ſancti textus admittat dictis mota rationibus. Sexta quod Deus cetum deſtinauerit qui Ionam reciperet in mare deiectum, vt bene diuinum obumbrat penicillum: *Præparauit Dominus piſcem grandem vt deglutiret Ionam*. Quia in illo nullæ reperiuntur balænæ: quia eſt mare Mediterraneum, & Deus cetos quaſi concluſos detinet in mari Oceano: cum enim pelagus illud ſit minus, ſi illud intrarent non leue piſcibus adferrent incommodum, nauibuſque nocerent: atque idcirco illos concluſit in anguſtijs Gaditanis, velut quibuſquam portis quibus in Oceano detinerentur. Quod Iob eleganter verbis illis expreſſit: *Nunquid cetus ego ſum, quia circumdediſti me carcere?* Itaque cum nullus in eo eſſet mari præparauit illum Deus, diuino ſuo præcepto eò illum adducens qui ventre ſuo Ionam deglutiret: nec non ſingulare fuit Dei opus illa prædicta eo tempore cetum aduehere, qui ad aquæ ſuperficiem & conſpectum prodiret; etenim ceti turbido pelago ad abyſſos ſe demergunt, vbi minori affligantur moleſtia; quia ad aquæ ſuperficiem natantes illos ipſæ procellæ impugnant & confringunt.

Sexta.

Ion. 2. I.

Iob. 7:12

Septima: quando cetus ille deuorauit Ionam non illum in vno ſinu recondidit, ſed in duobus: hoc enim indicat D. Hieron. hoc loco: *Recepit Ionam in ſinus ſuos*. Sic autem ſe res habet, quod cum ſit animal adeo vaſtum, diuerſos habet in ventre ſuo ſinus, & contemplor quòd Ionas partem habuerit in vno, & partem in altero, vt exiſtens illic quaſi tranſuerſus potuit Ionas habere caput & pectus in vno, & cetera vſque ad pedes in altero: hæc imaginatio quamuis euidentiam non habeat ex S. pagina illam tamen illi tribuit ſententia D. Hieronymi per epiſtam [?]. Octaua: quam primum cetus Ionam deglutiuit cum eo ad profundiſſima maris deſcendit & ad ſinus qui in eo reperiuntur vaſtiſſimos, in quibus piſces quaſi quibuſdam cauernis includuntur: hoc ipſe tunc temporis confeſſus eſt: *Ad extrema montium deſcendi, terræ vectes concluſerunt me*. Vectes appellat terræ cauernas ſeu antra in imo pelagi, vt carceres obſcuras [?]. Nona: cetus hic Ionam in ſinu ſuo retinuit tribus diebus & tribus noctibus, & cum tantus ſit calor quo feruet vt ligna digerat (ſi Tertulliano credimus) Ionam oſſibus & carne conſtantem non potuit digerere. Hoc verbum illud ſignificat: *Euomuit Ionam*: Euomere aliquid quod comedit, naſcitur ex impotentia digerendi: nam viribus pollet maioribus ad reſiſtendum, quàm calor ſuus naturalis ad eius conſumptionem, vnde parit anguſtias & moleſtias donec illud euomuerit. Decima: cum cetus altiora maris penetraſſet, euomuit Ionam in terram littuſque firmum: *Euomuit Ionam in aridam*: quia ſicut ordinarie mare mediterraneum ad littora loca habet arenoſa non potuit cetus eo vſque accedere: quocirca tale fuit Ionæ robur, vt cum illum non potuerit digerere, ipſum ad talem hic compulerit conuolutionem, vt illum ad firma terræ littora eiecerit. Vndecima: quod ſicut in ſinu

litus

libus cruciationibus, quæ tantâ fiunt violentia, non ſolum id quod abſorbuiſti, foras proſilit, nec potuiſti digerere, ſed hac agitatione ſtomachi cum hoc alia quoque effunduntur, quæ iam concoxeras, & aliquando viuus venarum ſanguis; ita mihi perſuadeo etiam contigiſſe, quod Ionam euomens, quem non concoxerat, alios piſces eiecerit, quos iam quaſi digeſſerat, & conſumpſerat. Duodecima; quando nautæ qui Ionam in mare deiecerant, crediderunt eum iam conſumptum, ipſe in arida ſaluus erat & incolumis, mirabilia patrando in Niniue.

§. 4 Conueniunt Chriſto ſeptem illæ primæ circumſtantiæ in Iona præfiguratæ.

INſigne ſignum, & præclarum plane prototypon veritatis hodiernæ. Primò namque nota domeſticè eſt tempeſtas, quæ per peccatum contra hominem excitatur, quem Deus in mundo ſtatuit vt nauim in pelago, quatenus nauigando ad portum appelleret vitæ æternæ. Et quidquid homo conabatur quantum vires ferebant, nullum affulgebat remedium, niſi Ionas in mare deijceretur, id eſt filius Dei in mare Paſſionis. Hoc appoſitè præluſit in Iona, qui dicitur Columba: fuit etenim Chriſtus candida columba, ſine felle culpæ vel peccati. Conabantur quidem homines pro viribus ſuis, oblationes immolando promiſſa votaque emittendo, ſed euidenter declarauit hæc omnia non ſufficere ille qui dixit: *Impoſſibile eſt ſanguine hircorum & taurorum auferri peccata.* Quid plura? niſi ſerpens erigatur in ſtipite nullum ſupereſt vulneratis morſiſque remedium. Secundò: factum eſt hoc vniformiter conſpirantibus cœli terræque ſuffragijs: etenim in Conſiſtorio SS. Trinitatis concluſum eſt hoc decretum: atque in illo quod naucleri & nautis ductores in Hieruſalem celebrarunt, eodem modo, ita concorditer, vt in vtroque concilio ipſum iiſdem verbis ſtatueretur. Hoc etenim adnotauit D. Ioan. quando expreſſo decreto Caiphæ: *Expedit vobis vt vnus moriatur homo pro populo:* ſubiungit: hoc à ſemetipſo non dixit: ſed verba fuerunt à Spiritu S. ori eius ingeſta, licet ipſe ea in illo ſenſu non intelligeret. Huic conuenit D. Petri ſententia: relatis etenim S. Scripturæ teſtimonijs ſic ait: *Conuenerunt vere in ciuitate iſta aduerſus ſanctum puerum tuum Ieſum, quem vnxiſti Herodes & Pontius Pilatus cum Gentibus, & populis Iſrael facere, quæ manus tua & conſilium tuum decreuerunt fieri.* Et ipſe Chriſtus hoc ita decreuit atque vt tale ſæpius repetiuit: *Ecce aſcendimus Hieroſolymam, & filius hominis tradetur &c.* Act. 4. 27.

Tertiò: ita voluntaria fuit Chriſto iſta in pelagus eiectio, vt ipſe ſe vltro tradiderit eijciendum. Apertè ſatis frequenter aſſeruit, quod ſi nollet, eum nequaquam occiderent: *Nemo tollit animam meam à me, ſed ego pono eam.* Quod opere confirmauit, quandoquidem cum illi vellent, & ille nollet, ita liber ex eorum euaſit manibus, vt illi ſemper rubore confunderentur. Porro hora iam imminente, cum ipſe primò demonſtraſſet, quod ſi nollet non caperetur, quandoquidem omnes in terram colliſiſſet vnico ſuæ vocis imperio, poſtmodum illis ait: *Hæc eſt hora veſtra, & poteſtas tenebrarum; Si me quæritis, ſinite hos abire:* quod idem eſt ac ſi cum Iona dicat: *Propter me tempeſtas venit.* Quartò: deiectus in mare Paſſionis, gurgitibus & fluctibus capitur ſæuientibus inimicorum ſuorum, quos vehemens malitiæ ſuæ ventus agitabat de horto ad domum Annæ, inde ad tribunal Caiphæ &c. & vltimò ad montem Caluariæ; vbi ſpatio ſedecim vel ſeptemdecim horarum breuiſſimo omnia paſſus eſt tormenta, quæ tolerari poterant: ita vt aſſertore D. Tho. plura pertulerit ipſe ſolus modico illo tempore, quàm omnes Martyres centenis & millenis annorum curriculis. Et hoc quod Ionas dixit: *Omnes fluctus tui ſuper me tranſierunt;* dixit Pſalmiſta in perſona Chriſti: *Omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me.* Vocantur procellæ fluctuſque Dei: quia nihil Saluator pertulit, nec ictum, nec torſionem, nec ſputũ quod non particulariter fuerit à Deo determinatũ vt pateretur: nam idcirco dicitur quod ſculptura lapidis illius, quem Deus oſtendit Zachariæ, manibus licet peracta ſit lapidicidarum, primò tamen delineata fuerit & deſcripta manu diuina: *Ego cælabo ſculpturam eius.* Itaque lapidicidæ nihil effecerunt, quamuis tantum opus ſculpſerint, vt nihil in illo reliquerint intactum & non elaboratum, niſi quod Deus ſigillatim in toto illo

Tertia. Ioan. 10. 17. Ioan. 18. 8. Quarta. 3. p. q. 46. ar. 6. Pſ. 87. 8. Zcha. 3. 9.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN